



ת"פ 32996/09/18 - מדינת ישראל נגד מ' ש'

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 32996-09-18 מדינת ישראל נ' ש'

בפני כבוד השופטת רות שפילברג כהן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד
מ' ש'

הנאשם

גזר-דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הורשע, על-פי הודאתו שנמסרה במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן מיום 3.11.19, בעבירות של **תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש**, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, **ותקיפת בת זוג**, לפי סעיפים 382(ב)(1) ו-370 לחוק.

2. **בהתאם לכתב האישום המתוקן**, במועדים הרלוונטיים היו הנאשם והמתלוננת, גב' ר' ש', בני זוג נשואים המתגוררים בביתם בכפר ----- . בהתאם לאישום הראשון, בתאריך 26.5.18, סמוך לשעה 20:30, הגיע הנאשם יחד עם בני משפחתו לבית הוריה של המתלוננת בכדי ליישב סכסוך בין בני הזוג. הנאשם והמתלוננת שוחחו, ואז הנאשם תקף את המתלוננת במספר מכות באמצעות ידיו על זרועותיה של המתלוננת. כתוצאה מכך, נגרמו למתלוננת סימנים אדומים, שריטות על זרוע שמאל ונפיחות באמה שמאל.

לפי האישום השני, בתאריך 25.4.18, בחדר השינה בבית, במהלך ויכוח בין הנאשם ובין המתלוננת, דחף הנאשם את המתלוננת על המיטה באמצעות ידיו, אז הכה אותה באמצעות ידיו ורגליו, בראשה, בגבה ובמקומות נוספים בגופה.

3. ביום 3.11.19 הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו הנאשם הודה והורשע בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן, הופנה לשירות המבחן לקבלת תסקיר בעניינו, אשר לאחריו נקבע כי הצדדים יטענו לעונש באופן חופשי. ב"כ הנאשם ביקש כי שירות המבחן יבחן את אפשרות ביטול ההרשעה בדין.



תסקירי שירות המבחן

4. **בהמלצתו הסופית, הציע שירות המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן למשך 6 חודשים, במהלכם ימשיך בהשתתפותו בקבוצה טיפולית בה שולב, למניעת אלימות זוגית, בצירוף התחייבות להימנע מעבירה. עוד המליץ שירות המבחן על ביטול הרשעתו של הנאשם.**

בהתאם לתסקיר מיום 7.6.20, הנאשם בן 30, נשוי למתלוננת ואב לשני ילדים בגילאים 3 ו-4. הנאשם עובד כאח מוסמך במחלקת טיפול נמרץ לחולי קורונה, בבית החולים תל השומר. סיים 12 שנות לימוד והשתלב בלימודי סיעוד. לנאשם תואר ראשון בסיעוד, ותואר שני במנהל מערכות בריאות. הנאשם מסר כי במשך תשע שנים הוא עובד בבי"ח תל השומר, והציג מכתב המלצה חיובי ממעסיקו. עבודתו דורשת היעדרות קבועה מהבית.

הנאשם נישא למתלוננת בשנת 2015, לאחר היכרות ממושכת מתקופת לימודיהם בתיכון. המתלוננת עובדת בעסק משפחתי של אביה, בתחום הליסינג. על רקע היעדרותו לצרכי עבודה, חששותיה של אשתו כי אינו נאמן לקשר הזוגי וחובות אליהם נקלע בתקופה הסמוכה לביצוע העבירות, רבו הוויכוחים והמתח בין בני הזוג, ובעקבותיהם עזבה המתלוננת עם ילדיה את הבית, ושבה לבית הוריה למשך חודש ימים.

5. אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות. הנאשם ביטא אחריות מילולית למעשיו, והסביר כי לאחר היעדרותה של המתלוננת מהבית, חש במצוקה רגשית וביקש להגיע לבית חמיו, לשיחה עמו ועם אשתו, בנוכחות נכבדי העדה. במהלך המפגש התקשה להכיל את דרישת המתלוננת כי יוותר על עבודתו בתל השומר, ולווסת את כעסו. שירות המבחן דיווח בתסקיר הראשון כי הנאשם התקשה להכיר בכך שפגע פיזית במתלוננת. באשר לאירוע הנוסף נטל הנאשם אחריות ושיתף כי על רקע ויכוח מילולי עם המתלוננת איבד שליטה. הנאשם ביטא אמפתיה ראשונית לפגיעה במתלוננת. שירות המבחן התרשם כי לנוכח תפקודו ומעמדו של הנאשם, וחששו מפגיעה תעסוקתית, הוא התקשה להכיר במלוא חומרת מעשיו. הנאשם הביע צער והכיר בנזק ובפגיעה להם גרם במעשיו, אך נמצא כי הוא מתייחס לאירוע האלימות באופן שלהשקפתו שני בני הזוג היו אחראים להתפרצות התוקפנית.

שירות המבחן ציין כי הנאשם מביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי בתחום האלימות במשפחה, אך ציין באותו תסקיר כי בהעדר עמדת המתלוננת שירות המבחן מתקשה להעריך את רמת הסיכון.

6. **בתסקיר משלים מיום 15.10.20** צוין כי בתקופת הדחייה נפגש שירות המבחן עם **המתלוננת**, בת 28 אשר עסקה בעבר בהוראה לגיל הרך, וכיום עובדת בעסק של אביה. שירות המבחן התרשם כי המתלוננת מבטאת תחושות אשמה וחשש נוכח הגשת התלונה, ומצמצמת בהתייחסותה את הקשיים במערכת היחסים הזוגית, שעמדו בבסיס העבירות. לדברי המתלוננת, בתקופה שקדמה לביצוע העבירות עלו קשיים בתקשורת הזוגית ופערים בתפיסות החינוכיות, כאשר לדבריה ההסלמה ביחסים אירעה על רקע עומס העבודה של הנאשם בבית החולים, והלחץ אותו חוותה בטיפול בשני ילדיה לבדה. שני בני הזוג חוו, לדבריה, עומס רגשי וחשו כעס הדדי. לאחר אירוע האלימות הראשון, עזבה עם הילדים לבית



הוריה, שהיוו עבודה מקור לתמיכה וגילו אותה. בהתייחס לאירוע המאוחר ציינה כי הנאשם הגיע לבית הוריה בכדי לשוחח עמה. המתלוננת התקשתה לפרט את נושא הוויכוח וביטאה תחושת אשמה בגין הגשת התלונה. המתלוננת ביטאה חשש כי הרשעת הנאשם בדין תגרום לפיטוריו ולאבדן מקור פרנסתו. לדבריה, מאז, חל שיפור בתקשורת הזוגית וקיימת שותפות בגידול הילדים.

שירות המבחן התרשם ביחס למתלוננת כי היא נוטה לצייר תמונה זוגית אידילית, וכי היא חווה תחושות בושה וחרדה סביב ההליך הפלילי ומשמעותו. המתלוננת ציינה בפני שירות המבחן כי לא קיבלה סיוע רגשי סביב האלימות שחוותה.

7. **באשר לנאשם** צוין בתסקיר המשלים, כי לנוכח עמדתו הראשונית של הנאשם, תחושות החרדה והצמצום בהם נקטה המתלוננת, ורצונם של בני הזוג להניח את האירוע מאחוריהם, מבלי שעברו הליך טיפולי, עולה הסיכון להישנות עבירות. שירות המבחן סבר כי התערבות טיפולית בתחום האלימות במשפחה, תוכל לסייע לנאשם להכיר במניעים למעשיו, ובמשמעותם.

באשר לסוגיית ההרשעה בדין צוין בתסקיר כי שירות המבחן ער למשמעות ההרשעה במקום עבודתו של הנאשם, הן מבחינת פרנסת המשפחה והן מבחינת מקור לסיפוק וערך עצמי עבור הנאשם, וסבר כי הישארות במקום העבודה תאפשר לנאשם פניות לטיפול, ואף תרגיע את המערכת הזוגית. מאידך צוין - כי מדובר בעבירות חמורות, וכי בני הזוג טרם עברו הליך טיפולי, ואף לא עיבוד של הפגיעות. בסופו של דבר לא ניתנה בתסקיר השני המלצה חד משמעית.

הומלץ בתסקיר זה על הטלת צו מבחן למשך שנה בצירוף התחייבות כספית, כשההליך המשפטי לצד שילוב בטיפול יסייעו בהפחתת הסיכון להישנות אלימות.

8. **בתסקיר משלים נוסף מיום 14.1.21** צוין כי בתקופת הדחייה, נערך לנאשם ריאיון קבלה לקבוצה טיפולית בתחום האלימות הזוגית. הנאשם נטל בריאיון אחריות מלאה לביצוע העבירות, הכיר בפגיעה במתלוננת ובהשפעת האירועים על תחושת הביטחון שלה בקשר עמו, ועל התקשורת הזוגית. לדבריה הנאשם, הוא הפיק את הלקח הנדרש. לדבריו, חל שיפור בתקשורת הזוגית ובתחושת הקרבה בין בני הזוג. צוין כי מועד פתיחת הקבוצה הטיפולית נדחה מאילוצים שונים. שירות המבחן הסיק, לנוכח התרשמותו, כי **הסיכון להישנות עבירות הנו נמוך**. שירות המבחן שב על ההמלצה להטיל על הנאשם ענישה טיפולית. ביחס להרשעה בדין צוין כי לנוכח עיסוקו של הנאשם וחששו כי הרשעתו עלולה לפגוע בהמשך העסקתו, כמו גם נוכח הפגיעה בדימויו העצמי, **הומלץ על ביטול ההרשעה בדין**.

9. **בתסקיר משלים מיום 22.3.21** נמסר כי בתקופת הדחייה החל הנאשם להשתתף בקבוצה הטיפולית, הגיע למפגשים במועד והיה מגויס להליך. הנאשם היה שותף לשיח בקבוצה, העלה מקשיו, ותיאר עומס רגשי רב המוטל עליו במהלך עבודתו כאח, וחשיפה למצבי מצוקה ואובדן. שירות המבחן התרשם מנטילת אחריות מלאה, הבנה לפגיעה במתלוננת, וניסיון לבסס מחדש אמון בקשר הזוגי ודרכים לתקשורת מיטיבה. הנאשם מבטא רצון לרכוש כלים להתמודדות במערכת היחסים. שירות המבחן שב על המלצותיו הקודמות.



10. **בתסקיר סופי מיום 29.9.21** נמסר כי הנאשם לקח חלק פעיל ודומיננטי בשיח הקבוצתי, התמיד בהגעה למפגשים, נעזר בקבוצה וערך שינוי בתפיסותיו ובעמדותיו. להערכת שירות המבחן, ההליך המשפטי לצד הטיפול הקבוצתי מהווים מערכת תמיכה עבור הנאשם, במסגרתה הוא מעלה מודעותו להתנהלותו, ומהווה גם גורם מפחית סיכון להישנות עבירות.

בשיחה טלפונית שקיים שירות המבחן עם **המתלוננת** היא תיארה שיפור רב במערכת היחסים הזוגית, בתקשורת הזוגית, וציינה כי בני הזוג רכשו כלים להתמודדות במצבי מתח וקונפליקט. המתלוננת ביטאה רצון להמשיך חיים משותפים עם הנאשם, והביעה הערכה רבה לתפקודו כאב וכבן זוג. **שירות המבחן העריך כי כיום הסיכון להישנות עבירות נמוך ביותר.**

שירות המבחן ציין עוד כי הנאשם עובד בתנאי מתח גבוהים, חשוף למצבי חולי ומוות, הוא מסור לעבודתו, מתמיד בהגעה למפגשי הקבוצה הטיפולית ומכיר בחשיבותה לצורך עריכת שינוי. בתקופת הדחייה לא נפתחו נגד הנאשם תיקים חדשים.

שירות המבחן המליץ על העמדת הנאשם במבחן למשך חצי שנה, במהלכה ימשיך השתתפותו בקבוצה הטיפולית, בצירוף התחייבות כספית. כן שב על המלצתו להימנע מהרשעת הנאשם בדיון.

טיעונים לעונש

ביום 30.9.21 טענו הצדדים לעונש. ב"כ המאשימה הגישה טיעוניה בכתב, ואילו ב"כ הנאשם טען בעל-פה.

11. טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה טענה כי ראוי לקבוע שני מתחמי ענישה הולמים נפרדים לשני האישומים שבכתב האישום המתוקן, שכן מדובר בשני אירועי אלימות שבוצעו במועדים שונים, ובהפרש זמן ניכר. לאישום הראשון טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים, ולאישום השני - בין מספר חודשי מאסר ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ב"כ המאשימה ביקשה להטיל על הנאשם עונש מאסר המצוי ברף התחתון של כל אחד ממתחמי הענישה להם טענה, במצטבר זה לזה, בצירוף מאסר על-תנאי ארוך ומרתיע, התחייבות וקנס.

ב"כ המאשימה עמדה על פגיעת מעשי הנאשם בערכים מוגנים שלמות גופה של המתלוננת, כבודה ותחושת הביטחון שלה, ובשמירה על שלמות התא המשפחתי. נטען, כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים מצויה ברף בינוני של חומרה. נטען כי הנאשם תקף את המתלוננת בשתי הזדמנויות שונות, באלימות חמורה ובוטה, פעם אחת במהלך הידברות בנוכחות בני משפחה, ופעם שנייה במהלך ויכוח זוגי בחדר השינה.



באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, נטען כי אמנם אין לנאשם עבר פלילי ותסקירי שירות המבחן נתנו המלצה טיפולית בעניינו, אולם הנאשם טרם עבר כברת דרך מספקת באפיק הטיפול, ואין הצדקה לחריגה משמעותית כל כך ממתחמי הענישה. כן נטען כי המלצת שירות המבחן פוגעת באינטרס הציבורי. באשר להרשעה - נטען כי עצם העובדה שהרשעה בדין עלולה לפגוע בהמשך העסקת הנאשם - אינה מצדיקה ביטול ההרשעה, ויש להוכיח כי הותרת ההרשעה תגרום לפגיעה חמורה בשיקומו. הנאשם במקרה דנן לא הוכיח כי הרשעה תביא לפגיעה קונקרטית וממשית בסיכויי שיקומו. כן נטען כי סוג העבירה אינו מאפשר לוותר על הרשעה מבלי לפגוע ביתר שיקולי הענישה, ותביא לתוצאה בלתי מידתית.

טיעוני ב"כ הנאשם

12.

ב"כ הנאשם טען כי יש לגזור על הנאשם עונש כולל, שכן כתב האישום המתוקן מתייחס לפרשה אחת, שארעה בפרק זמן קצר, ובה נכללים שני המקרים שבכתב האישום. מתחם העונש ההולם נע, לטענתו, בין ענישה צופה פני עתיד ועד ל-8 חודשי מאסר, בצירוף עונשים נלווים. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן, טרם ניהול ההוכחות, וחסך את עדות המתלוננת. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה עונשית, אך כלל תיקון משמעותי של כתב האישום. נטען, כי מדובר באירועים נקודתיים בודדים, שארעו בסמיכות זמנים, והיו חריגים במערכת היחסים בין בני הזוג. לא קדם למעשים תכנון מוקדם, והם נעדרו תכום. החבלות שנגרמו למתלוננת מינוריות, הן מסתכמות בשריטות ובסימנים אדומים, ולא הצריכו טיפול רפואי.

ב"כ הנאשם טען עוד כי אין לנאשם עבר פלילי. מזה 11 שנים עובד הנאשם כאח מוסמך בבית החולים תל השומר, והקדיש חלק גדול מחייו לטיפול באנשים. הנאשם צעיר נורמטיבי ותסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו חיוביים. התסקירים מבטאים נטילת אחריות מלאה, שיתוף פעולה עם שירות המבחן, התגייסות להליך טיפולי, נטילת חלק פעיל ודומיננטי בו וסיכון נמוך ביותר להישנות עבירות. גם המתלוננת דיווחה על שיפור ניכר במערכת היחסים הזוגית וביטאה רצון להמשך חיים משותפים עם הנאשם. עוד טען הסנגור כי מאז בוצעו העבירות לא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים. מתחילת שנת 2020 מועסק הנאשם במחלקת קורונה, הוא הקדיש מאמצים רבים לטיפול בחולים ואף נדבק במחלה.

באשר לביטול ההרשעה בדין - נטען כי ניתנה המלצה חיובית מצד שירות המבחן, קיים פוטנציאל ממשי לפגיעה בעיסוקו של הנאשם ובדימויו העצמי, וכן הרשעה תקטע את ההליך השיקומי בו החל הנאשם. בהתאם לתקנות בריאות העם, ולמכתב האחות האחראית במחלקה בה עובד הנאשם, באם תיוותר הרשעת הנאשם בדין על כנה, לא יוכל הנאשם לעסוק עוד בסיעוד בבית חולים. נטען עוד, כי גם בעבירות אלימות חמורות יותר, נמנעו בתי המשפט מהרשעתם של נאשמים.

ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם מסכים להשתלב בצו מבחן גם לתקופה ממושכת יותר מזו שהומלצה, וכן לרצות צו של"צ.

דברי הנאשם

13.

הנאשם מסר כי הוא מתחרט ומתבייש על מה שקרה. מאז חלפו 3 שנים והיחסים הזוגיים טובים יותר. הנאשם מסר כי הוא מקדיש מזמנו למשפחה ולבית, והוא והמתלוננת מעוניינים להתקדם הלאה בחייהם. לדברי הנאשם



הוא עובד במחלקת טיפול נמרץ קורונה, ועתיד להתמודד על תפקיד של אח ראשי במחלקה. הרשעה עלולה לפגוע בעיסוקו ובקידומו.

שאלת ההרשעה בדין

14. לאחר הליך ממושך יחסית, במהלכו שולב הנאשם בהליך טיפולי, ולאחר שהוגשו בעניינו מספר תסקירים אשר תיעדו התקדמות חיובית - שוכנעתי כי יש לקבל לגבי הנאשם את המלצת שרות המבחן ולבטל את הרשעתו בדין.

הכלל בהליך הפלילי הוא כי נאשם בגיר, שהוכחה אשמתו - יורשע בדין.

הימנעות מהרשעה הינה חריג לכלל, שהנו מוצדק רק במקרים נדירים וחריגים, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אשר יש לקבוע כי הוא ממשי וחריף, לבין היעדר חומרתה של העבירה, שניתן להימנע מהרשעת מבצעה, מבלי שהדבר יפגע באינטרס הציבורי ובערך המוגן.

הכלל המנחה לגבי הימנעות מהרשעה, נקבע בע"פ 2083/96 **תמר כתב נגד מדינת ישראל (21.08.97)**, שם נקבע כי הימנעות מהרשעה תהיה מוצדקת רק בהתקיים שני תנאים מצטברים:

"ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה.."

בע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נגד ויקטור שמש (02.09.96)**, נקבע כי ניתן להסתפק במבחן בלי הרשעה, רק במקרים מיוחדים ויוצאי דופן. הימנעות מהרשעה על ידי בית המשפט כאשר אין לכך צידוק ממשי מפרה את הכלל בדבר הרשעה ובכך פוגעים גם בעקרון השוויון בפני החוק.

15. לאור האמור לעיל, ניתן לומר כי השאלה אם ניתן להימנע מהרשעת נאשם נענית תוך איזון הדדי בין שני שיקולים שמשקלם משפיע זה על זה - ככל שהעבירה חמורה יותר, נסיבותיה קשות, ופגיעתה בערכים ובמוסכמות החברתיות גבוהה יותר, אזי הימנעות מהרשעה של מבצעה תהיה פחות סבירה ומוצדקת, ותתאפשר, אם בכלל, רק מקום בו תוכח פגיעה ניכרת וקשה בעתידו של הנאשם.

16. הערכים החברתיים המוגנים הנפגעים כתוצאה מעבירות האלימות הזוגית שביצע הנאשם הנם הגנה על כבוד האדם של הפרט, שלמות גופו, שלוות חייו, ביטחונו האישי והאוטונומיה על גופו. עבירות אלימות המתבצעות במערכת משפחתית או זוגית פוגעות בזכותו של אדם להיות מוגן מפני אלימות מצד



הקרובים לו ביותר. ישנו צורך בהגנה מיוחדת במקרה של עבירות בתא הזוגי, המתרחשות בחדרי חדרים, כשהן רחוקות מעיני הרשויות, בדרך המעצימה את המסוכנות.

ראו לעניין זה דבריו של כב' השופט י' אלרון, ברע"פ 1884/19 שמריז נ' מדינת ישראל (14.3.18):

"עבירות אלימות במשפחה הן תופעה נפסדת המהווה נגע רע בחברה, ועל רשויות החוק והמשפט לעשות כל שביכולתן כדי להביא למיגור תופעה זו. כפי שכבר ציינתי במקרה אחר שבא לפניי בע"פ 5307/17 חלאג' נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12.7.2018): 'בית משפט זה חזר ועמד לא אחת על הצורך לנקוט בענישה מחמירה ומרתיעה בגין מעשי אלימות קשים כמעשיו של המערער בפנינו, בפרט במקרים בהם האלימות מופנית נגד נאשים מצד בן זוגם (ראו, למשל, ע"פ 7701/14 אל טייב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.5.2016)). המדובר בתופעה חמורה ורחבת היקף, המחייבת הטלת ענישה מרתיעה, אשר בנוסף יהא בה כדי לשקף את הפגיעה הקשה שחוות נשים ממעשי אלימות המופעלים עליהם מצד בן-זוגם, בסביבה שאמורה להיות סביבתן הבטוחה והמוגנת" (שם, בפסקה 15).

17. הנאשם תקף את המתלוננת, אשתו, בשתי הזדמנויות.

באירוע המוקדם יותר, תקף הנאשם את המתלוננת בביתם, במכות בחלקי גופה, לאחר שהפילה אל המיטה בחדר השינה. התקיפה ארעה על רקע ויכוח בין בני הזוג.

על רקע אירוע זה, עזבה המתלוננת את בית בני הזוג, יחד עם הילדים, לבית הוריה, לתקופה של כחודש ימים - כעולה מתסקיר שירות המבחן.

בעקבות עזיבתה, הגיע הנאשם לבית הורי המתלוננת, במטרה לשוחח עם המתלוננת בנוכחות מכובדים. אז, תקף אותה בשנית במכות בזרועותיה.

במהלך האירוע המאוחר נגרמו למתלוננת חבלות בדמות סימנים אדומים ושריטות על זרוע שמאל, ונפיחות באמה.

שני האירועים התרחשו בהפרש של כחודש ימים.

לדברי בני הזוג מדובר באירועים חריגים בחייהם, שהתפתחו על רקע מתיחות זוגית היעדרותו התכופה של הנאשם מהבית לצרכי עבודה ופרנסה, שעה שהמתלוננת נותרת לבדה עם שני פעוטות.

18. מדובר במעשים הפוגעים בכבודה, בגופה ובאוטונומיה של המתלוננת, וכן פוגעים בתחושת המוגנות שלה בביתה ובביטחונה האישי.

יצוין לזכות הנאשם, כי האירועים אינם מבטאים תכנון מוקדם, תעוזה, או ברוטאליות מיוחדת, וכי לא נלוו



למעשים עבירות נוספות.

רף האלימות שתואר אינו גבוה, והנזקים שנגרמו למתלוננת לא היו חמורים (עיינתי בתמונות החבלות שהוגשו - ת/1). עמדת המתלוננת הובאה בהרחבה בחלק העוסק בתסקיר שירות המבחן, וניתן להתרשם כי היא מעוניינת בהמשך חייה המשותפים עם הנאשם, וכי מערכת היחסים הזוגית השתפרה בתקופת שילובו של הנאשם בטיפול באמצעות שירות המבחן, ואלימות לא נשנתה מאז. אמנם אין להתעלם מנימת האשמה לגבי התלונה, אשר ניכרה בעמדת המתלוננת, ואולם שירות המבחן לקח נימה זו בחשבון, והעריך, בסופו של דבר, שמסוכנותו של הנאשם כלפי אשתו פחתה מאד והיא כעת נמוכה ממש.

19. **ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה**, ממנה עולה, לטענתה כי במקרים אחרים הוטלו עונשים הנעים בין תקופות מאסר לריצוי בעבודות שירות ובין תקופות מאסר לריצוי בפועל.

א. רע"פ 6464/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (14.10.18), המבקש, ללא עבר פלילי, הורשע בשלושה אישומים, בעבירות של אימים, הפרת הוראה חוקית ותקיפה חבלנית של בת זוג בסטירה לפניה. נגזרו **חמישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**, צו מבחן ועונשים נוספים. ערעור ובקשת רשות ערעור נדחו.

ב. רע"פ 2494/18 **צליל גורדון נ' מדינת ישראל** (7.6.18) - המבקש הורשע בשתי עבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, לאחר שתקף בשתי הזדמנויות את בת זוגו, במשיכת שיערה, בסטירה ובתפיסת צווארה. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין מאסר בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר, והוטלו, תוך אימוץ המלצות שירות המבחן, 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסרים על-תנאי, וצו מבחן למשך 12 חודשים. בית-המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, קבע כי המתחם אינו נותן ביטוי לחומרת האלימות בה נקט המבקש. עונשו הועמד על **7 חודשי מאסר בפועל**, כאשר יתר רכיבי גזר-הדין נותרו על כנם. בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית-המשפט העליון נדחתה.

ג. רע"פ 3077/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (2.5.16) - שם המבקש הורשע באלימות זוגית במסגרת אירוע יחיד, בעל מספר שלבים, ונקבע **מתחם עונש הולם הנע בין מאסר לתקופה קצרה הניתן לריצוי בעבודות שירות, לבין 14 חודשי מאסר בפועל. הוטלו 6 חודשי מאסר בפועל**, בהעדר חרטה ובהתחשב בהעדר עבר פלילי מהעת האחרונה ובנתק ביחסי המבקש עם המתלוננת. ערעור ובקשת רשות ערעור נדחו.

ד. ע"פ 4800/12 **יואב סלומון נ' מדינת ישראל** (12.2.13) - המערער הורשע בבית-המשפט המחוזי, על-פי הודאתו, בעבירות של תקיפת בת זוג בנסיבות מחמירות, במספר הזדמנויות. בית-המשפט המחוזי הטיל עליו **15 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ו-12 חודשי מאסר על-תנאי**.



ערעורו לבית-המשפט העליון נדחה.

ה. רע"פ 1526/13 **שלמה בוחנה נ' מדינת ישראל** (4.4.13), המבקש הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בתקיפת בת זוגו, לאחר שהצמיד אותה לקיר, דחף אותה לעברו ואחז בצווארה. למבקש לא היה עבר פלילי. **הוטלו 45 ימי מאסר בעבודות שירות, וחמישה חודשי מאסר על-תנאי.**

ו. רע"פ 7951/10 **גוני ניב נ' מדינת ישראל** (2.11.2010), הוטלו **10 חודשי מאסר בפועל**, בעבירות של תקיפת בת זוג ואיומים שבוצעו באמצעות סכין, באירוע יחיד.

ז. רע"פ 3255/09 **יוסי אבי דהן נ' מדינת ישראל** (6.7.09), המבקש הורשע בעבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, תקיפת בת זוג, איומים והיזק לרכוש בשני כתבי אישום. באחד מהם הורשע לאחר שמיעת ראיות ובשני בעקבות הודאתו. **הוטלו 10 חודשי מאסר בפועל ומאסר על-תנאי.** ערעור ובקשת רשות ערעור נדחו.

20. כן הפנתה המאשימה לפסיקה, הנוגעת **לשאלת ההרשעה** בדין בעבירות אלימות -

א. רע"פ 1454/21 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (4.3.21) - שם הורשע המבקש בעבירות אלימות זוגית שנעברו במסגרת אירוע יחיד, והרשעתו בוטלה בהתאם להמלצת שירות המבחן, תוך הטלת צו מבחן והתחייבות. המשיבה ערערה לבית-המשפט המחוזי, לעניין ביטול הרשעתו של המבקש, וערעורה התקבל. נקבע, בין היתר, כי אף אם חומרת העבירה כשלעצמה אינה שוללת את אפשרות ביטול ההרשעה, לא הוכח נזק קונקרטי, וכי נסיבות חייו הקשות של אותו נאשם מצדיקות הקלה בעונשו, אך אין בהן כדי להביא לביטול הרשעתו. נוסף על העונשים שהוטלו על המבקש בבית-משפט השלום, הטיל עליו בית-המשפט המחוזי מאסר על-תנאי. בקשת רשות ערעור שהוגשה לעליון נדחתה, תוך ציון כי:

"בית משפט זה שב וקבע כי לא די בחשש אפשרי שהרשעה תפגע בעתיד המקצועי של נאשם כדי להצדיק ביטול הרשעתו, שהרי פגיעה זו היא תוצאה ישירה מהוכחת אשמו של אדם בהליך פלילי (רע"פ 2768/18 סיוון נ' מדינת ישראל, פס' 14 (12.6.2018))."

ב. רע"פ 1240/19 **בר לוי נ' מדינת ישראל** (24.3.19) - בית-המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על ביטול הרשעתו של המבקש, וקבע כי תנאי הלכת כתב אינם מתקיימים בעניינו, וכי לא הוכח שהרשעתו תוביל לפגיעה ממשית וקונקרטי, באופן הגובר על האינטרס הציבורי שבהרשעה, וכי בנסיבות העניין הימנעות מהרשעה פוגעת באופן בלתי מידתי בשיקולי הענישה. בית-המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור. בין היתר, נקבע כי האינטרס הציבורי מחייב כי משנמצא כי אדם ביצע עבירה פלילית העלולה להשפיע על כשירותו לעסוק במקצוע טעון



רישוי (כתיווך או הדברה, באותו עניין), מן הראוי כי הדבר יהיה גלוי בפני גורמי הרישוי המוסמכים.
יודגש כי מקרה זה אינו עוסק בעבירות אלימות כלל.

ג. רע"פ 5431/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (24.8.15), המבקש הודה והורשע בעבירות של תקיפת בת זוג, הפרת הוראה חוקית ואיומים, בשורה של מעשי אלימות ואיומים לאורך תקופה ממושכת. המבקש, ללא עבר פלילי, נטל אחריות, החל בהליך טיפולי, ותסקיר שירות המבחן המליץ על שיקומו. בית-המשפט קבע כי יש לחרוג ממתחם העונש ההולם, והטיל על המבקש צו מבחן, מאסר על-תנאי, פיצוי והתחייבות. לצד זאת, הרשעתו הותרה על כנה, בהעדר הוכחת נזק קונקרטי. ערעור ובקשת רשות ערעור שהתייחסו לשאלת ביטול ההרשעה בדין - נדחו.

ד. עפ"ג (חי') 921-02-15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (30.4.15) - המערער הורשע לפי הודאתו בעבירה של תקיפת בת זוג והוטלו עליו מאסר על-תנאי וקנס, ועתירתו לבטל את ההרשעה בדין נדחתה. ערעורו נדחה, תוך קביעה כי בצדק לא בוטלה הרשעתו של המערער בדין, וכי גזר-הדין מקל עמו מאוד, ותוך שצוין כי: **"הימנעות מהרשעה עלולה לפגוע מהותית בשיקולי ענישה רלוונטיים, ובכלל זה הבעת סלידה ושאת נפש מן המעשה של הרמת יד על בת זוג, כשעבירות כאלה יש לעקור מן השורש ולהעביר מסר ברור, לא רק לנאשם, אלא גם לעבריינים בכוח אחרים."**

21. **ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה** ממנה עולה, לטענתו, כי במקרים דומים ואף חמורים, נמנעו בתי המשפט מהרשעתם של נאשמים בעבירות אלימות:

א. ע"פ (נצ') 17114-05-14 **מדינת ישראל נ' שלמה** (22.10.14) - המשיב הורשע, לאחר שמיעת הוכחות, בעבירות של תקיפת קטין ופציעה בנסיבות מחמירות, לאחר שתקף קטינים שהתפרעו מחוץ לביתו באגרופים ובאמצעות בקבוק. בית-משפט השלום נעתר לבקשתו וביטל את הרשעתו בדין, תוך הטלת צו מבחן וצו של"צ. המדינה ערערה על ההחלטה להימנע מהרשעה, והמשיב ערער על הכרעת הדין, ערעור אשר חזר בו ממנו. צוין כי המשיב הוכשר כמורה, ומשמש כיום כספק של משרד הביטחון, וכן כי הוא מצוי בהליך קבלה לחברות בקיבוץ. צוין כי קיים פוטנציאל פגיעה בסיכויי שיקומו בפרט על רקע הבקשה של המשיב ומשפחתו להתקבל לחברות בקיבוץ.

ב. ת"פ (י-ם) 52215-08-18 **מדינת ישראל נ' הנגשינג** (18.6.20) - הנאשם הורשע בעבירות של תקיפה ואיומים כלפי הוריו. בהעדר עבר פלילי, ובהינתן קבלת אחריות והתרשמות חיובית מצד שירות המבחן, והליך שיקומי בו נטל חלק, ביטל בית המשפט את הרשעתו והטיל עליו צו של"צ והתחייבות.

ג. ת"פ (אי') 54997-08-17 **מדינת ישראל נ' פרץ** (17.8.20) - הנאשמת הורשעה, לפי הודאתה, בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש, אותה ביצעה כלפי בן זוגה שהיה באותה עת בהליכי פרידה ממנה, על רקע ויכוח וקשר שניהל עם אחרת. בהינתן גילה הצעיר של הנאשמת, נסיבות חייה



המורכבות והקשות, נכונותה להשתלב בהליך טיפולי-שיקומי, ואף בהעדר הוכחת נזק קונקרטי - הורה בית-המשפט על ביטול הרשעתה.

ד. ת"פ (ת"א) 3025-03-16 **מדינת ישראל נ' פלוני** (24.10.18) - הנאשם הורשע בעבירה של תקיפה שבוצעה כלפי אם בתו, לאחר שלקח את מכשיר הטלפון שלה מידה ודחף אותה. לא היה לנאשם עבר פלילי, והוא הועסק כמהנדס בתפקיד שדרש הצגת גיליון רישום פלילי נקי. בית-משפט קבע כי העבירה הנה מסוג העבירות שניתן לוותר בהן על הרשעה מבלי לפגוע באופן בלתי מידתי ביתר שיקולי הענישה, וכי הוכח שהנזק לנאשם כאדם נורמטיבי כתוצאה מהרשעה עלול להיות חמור, אף שאין מדובר באדם הנדרש לשיקום.

ה. ת"פ (קרית) 18683-12-12 **מדינת ישראל נ' טרוינובסקי** (14.7.13) - הנאשם הורשע בעבירות אלימות שבוצעו כלפי אמו. בית המשפט ביטל את הרשעתו. בבסיס ההחלטה עמדה הסכמת הצדדים. דובר באדם, ללא הרשעות קודמות, שלצורך תפקידו נדרש לסיווג ביטחוני גבוה.

22. בנסיבות שפורטו לעיל סברתי, כאמור, כי ראוי לבטל את הרשעתו של הנאשם בדיון.

אין לומר כי מדובר בעבירה שאינה מאפשרת, בהתאם לחומרתה ולנסיבות ביצועה, ביטול ההרשעה. מדובר בעבירות אלימות זוגית, האחת חמורה יותר, והשנייה - חומרתה פחותה, אשר בוצעו בהפרש של חודש ימים זו מזו. מדובר בשתי תקריות חריגות ביחסיהם הזוגיים של הנאשם והמתלוננת, כפי שהשניים דיווחו בשירות המבחן. העבירות לא גרמו לחבלות קשות למתלוננת, או לנזקים קיצוניים. גם מצבה הרגשי והנפשי של המתלוננת, כפי שמשתקף בדברים שמסרה לשירות המבחן, נראה כיצב, חרף הפגיעה בה. לעבירות לא נוספו, כאמור, עבירות נלוות שיש בהן כדי להגביר את חומרת המעשים. אם כן, סברתי כי ניתן לוותר על הרשעה במקרה דנן מבלי לפגוע באופן בלתי מידתי ביתר שיקולי הענישה ובאינטרס הציבורי.

23. כמו-כן, אני סבורה כי בנסיבות העניין, הוכח לפניי קיומו של נזק קונקרטי, ואפשרות לפגיעה מוחשית בסיכויי שיקומו של הנאשם. הנזק, במקרה זה, עלול להיגרם לפרנסת המשפחה כולה, ולפגוע גם במתלוננת, תוצאה אשר יש למנוע. הפסיקה קבעה כי בבואו של בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, יש להתייחס לנזק מוחשי קונקרטי ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן ייגרם לנאשם נזק כלשהו בעתיד. מעת לעת נשמעת הטענה לפיה הפסיקה ויתרה, הלכה למעשה, על הדרישה להוכיח קיומו של "נזק קונקרטי", וכי תתכן הימנעות מהרשעה גם במקרים בהם לא הוכח קיומו של נזק כזה, אלא שקיים חשש ממשי לפגיעה בשיקום הנאשם. אולם, ברע"פ 7224/14 **פרנסקי נ' מדינת ישראל** (10.11.14) קבע בית-המשפט העליון, כדלקמן:

"בראש ובראשונה אבקש להתייחס לטענה, לפיה 'די במידת ודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי' כדי להימנע מהרשעתו של הנאשם. גישה זו אינה עולה בקנה אחד עם



פסיקתו של בית משפט זה, לפיה יש להצביע על כך שהרשעתו של הנאשם תביא 'לפגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו', ולבסס טענות אלה בתשתית ראייתית מתאימה (עניין לוזון; רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.3.2013)). החובה להצביע על קיומו של נזק קונקרטי מתיישבת עם אופיו המצומצם של החריג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים מיוחדים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לצורכי שיקומו של הנאשם. אימוץ עמדתו של המבקש, עלולה להוביל לסטייה מהאיזון הבסיסי העומד ביסודו של החריג, ואת זאת אין בידי לאפשר. יתר על-כן, המבקש אף לא טרח לתמוך את טענתו בתשתית ראייתית מתאימה, ולטעמי אין די בהצגת הסכם עבודה, לפי הרשעה בפלילים עשויה להשליך על תעסוקתו העתידית של המבקש."

24. מדובר בנאשם צעיר, בן 30, אב לשני פעוטות, שזוהי הסתבכותו הראשונה בפלילים.

הנאשם נטל אחריות והודה במסגרת הסדר טיעון, לאחר תיקון כתב האישום.

הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו, והבנה לפגיעה במתלוננת.

מאז ביצוע העבירות חלפו קרוב לשלוש וחצי שנים.

הנאשם בוגר תואר ראשון בסיעוד ותואר שני במנהל מערכות בריאות, והוא מועסק במשך 11 השנים האחרונות כאח בבית החולים תל השומר. בתקופה האחרונה מועסק הנאשם במחלקת טיפול נמרץ קורונה, והוא מתעתד להתמודד על תפקיד של אח ראשי במחלקה, לדבריו, ומעוניין להתקדם בעבודתו.

ניכר מדברי הנאשם והמתלוננת בשירות המבחן כי עבודתו של הנאשם משמעותית עבורו, מהווה מקור לפרנסה ולסיפוק, ואף טמונה בה תחושת שליחות, חרף הקשיים הכרוכים בה. צוין בנוסף כי העבודה דורשת מן הנאשם היעדרות ממושכת מן הבית, וכי עובדה זו עמדה ברקע הוויכוח הזוגי שקדם לעבירות דן. הנאשם מסר כי המתלוננת דרשה כי יוותר על עבודתו, והוא איבד שליטה לנוכח דרישתה ונקט באלימות המתוארת. עוד תיאר הנאשם בפני שירות המבחן (במהלך השתתפותו בקבוצה הטיפולית) כי הוא מצוי בעומס רגשי רב המוטל עליו במהלך עבודתו כאח, וחשוף למצבי מצוקה ואובדן.

25. ב"כ הנאשם הציג בפני את תקנות בריאות העם (עוסקים בסיעוד בבתי חולים), התשמ"ט-1988, בהן נקבע כי בפנקס העוסקים בסיעוד יירשם מי ש"לא הורשע בעבירה שדינה מאסר שיש בה, לדעת האחות הראשית, כדי למנוע עיסוק בסיעוד", כחלק מהתנאים שנמנו בסעיף. אמנם, הסעיף מצוין כי העניין מסור לשיקול דעת הגורם המוסמך לפי דין, אולם במכתב שצורף מטעם האחות האחראית במחלקתו - צוין במפורש - כי "על הרשעה פלילית שתהיה לו (לנאשם) חלילה עלולה לגרום לו נזק ולגרום אף להשעייתו מהמקצוע". אמנם, לא צוין במכתב במפורש כי הרשעה עלולה לגרום לפיטוריו - אך שוכנעתי כי עצירת קידום, ואולי אף סנקציה מחמירה יותר, הנם סיכון אשר הנאשם נושא, אם ההרשעה תיוותר על כנה.



26. גם עמדת המתלוננת תומכת בהתרשמות כי ראוי וניתן לבטל הרשעת הנאשם. המתלוננת אמנם ביטאה תחושת אשמה נוכח הגשת התלונה נגד הנאשם, והתייחסה לקשיים הזוגיים בצמצום, אך בסופו של דבר פירטה את הרקע להתרחשות אירועי האלימות, וצינה כי עומס העבודה של הנאשם, לצד הלחץ שחוותה בטיפול בילדיהם לבדה באותו הזמן, הוא שעמד ברקע ביצוע העבירות. המתלוננת ביטאה חשש כי הרשעת הנאשם בדין תגרום לפיטוריו ולאבדן מקור פרנסתו. לדבריה, מאז שולב הנאשם בטיפול, חל שיפור ניכר בתקשורת הזוגית וקיימת ביניהם שותפות בגידול הילדים. המתלוננת ביטאה רצון בהמשך חייה המשותפים עם הנאשם, והביעה הערכה לתפקודו של הנאשם כאב וכבן זוג.

27. שירות המבחן המליץ על ביטול ההרשעה בדין. שירות המבחן ציין בין היתר כי מקום עבודתו של הנאשם משמעותי עבורו, הן מבחינת פרנסת המשפחה, והן מבחינת מקור לסיפוק וערך עצמי, והישארות במקום העבודה תאפשר לו פניות לטיפול ואף "תרגיע את המערכת הזוגית". לנוכח עיסוקו, וחששו של הנאשם כי הרשעתו עלולה לפגוע בהמשך העסקתו בתפקידו, כמו גם נוכח הסיכון לפגיעה בדימויו העצמי, המליץ שירות המבחן כאמור. בנוסף, הנאשם שולב בתקופת הדיון בקבוצה טיפולית העוסקת בתחום האלימות הזוגית, התמיד בהשתתפות בה, ולקח בה חלק פעיל. שירות המבחן אף התרשם מנטילת אחריות מלאה, מניסיון אותנטי לבסס מחדש את האמון בקשר הזוגי, ומקיומו של סיכון נמוך ביותר להישנות עבירות.

28. לפניי נאשם צעיר, אב לילדים, ללא עבר פלילי, אשר חטא בביצוען של שתי עבירות אלימות כלפי בת זוגו. הנאשם הביע חרטה, נטל אחריות מלאה, שיתף פעולה עם שירות המבחן, ועבר הליך טיפולי בו התמיד, ורכש כלים להתמודדות מיטיבה עם קשיים בתקשורת הזוגית ומצבי לחץ. הנאשם מועסק בתחום הסייעות, באופן שהרשעה בדין עלולה לפגוע בעיסוקו. כמו-כן להמשך עיסוקו חשיבות לפרנסת המשפחה, לדימויו של הנאשם ואף ליחסים בני הזוג. עמדת המתלוננת תומכת אף היא בדברים, וכך גם המלצת שירות המבחן, שעיקרה בקיומו של סיכון נמוך ביותר להישנות העבירות. לפיכך, מצאתי, כי יש להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם בדין. יחד עם זאת, לא תאומץ במלואה המלצת שירות המבחן המדבר בהטלת 6 חודשי צו מבחן לצד התחייבות בלבד, ותוטל ענישה שיקומית משמעותית.

29. תכנית של"צ הוכנה על-ידי שירות המבחן ביום 10.11.21.

30. **לנוכח המפורט, אני מורה על ביטול הרשעתו של הנאשם ומטילה עליו את העונשים הבאים ללא הרשעה:**

א. צו של"צ בהיקף של 180 שעות, שירוצו בהתאם לתכנית שהוכנה ע"י שירות המבחן, במתנ"ס כפר תבור, בעבודות אחזקה וגינון.

הנאשם יתייצב לריצוי השל"צ בהתאם לתאריך שייקבע ע"י שירות המבחן, ואולם רק לאחר יום 2/1/2022



(התאריך נקבע לבקשת ב"כ המאשימה, שביקש עיכוב ביצוע כדי לשקול הגשת ערעור).

ב. צו מבחן למשך 12 חודשים, במהלכם יהיה נתון הנאשם בפיקוח שירות המבחן וימלא אחר הוראותיו.

בית המשפט מסביר לנאשם כי במידה ולא ימלא אחר הוראות הצווים או יעבור עבירה נוספת בתקופת הצווים, יהיה צפוי לעונש על העבירות בגין הוצאו הצווים ובית המשפט יוכל לגזור את דינו מחדש.

ג. הנאשם יתחייב שלא לעבור כל עבירת אלימות פיזית מסוג עוון או פשע - במשפחה, לרבות כלפי בת זוג לשעבר, במשך 3 שנים מהיום, ואם יפר התחייבות זו, יחויב בתשלום של 5,000 ₪. אם לא יתחייב ייאסר למשך 7 ימים.

זכות ערעור בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י' כסלו תשפ"ב, 14 נובמבר 2021, במעמד הצדדים.